

RAČUNOVODSTVENI ASPEKTI OBRAČUNA I KNJIŽENJA PLAĆA NA PRIMJERU UGOSTITELJSKOG PODUZEĆA „KOD LAVA“ D.O.O.

Jakšić, Josipa

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:379747>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-02**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET**

ZAVRŠNI RAD

**RAČUNOVODSTVENI ASPEKTI OBRAČUNA I
KNJIŽENJA PLAĆA NA PRIMJERU
UGOSTITELJSKOG PODUZEĆA „KOD LAVA“
D.O.O.**

Mentor:

mr. Ivana Perica

Student:

Josipa Jakšić; 4155033

Split, srpanj 2018.

SADRŽAJ:

1. UVOD	1
1.1. Definicija problema.....	1
1.2. Cilj rada	1
1.3. Metode rada	2
1.4. Struktura rada.....	2
2. POJMOVNO ODREĐENJE PLAĆA.....	3
2.1. Pojam plaće.....	3
2.2. Načini određivanja plaće	4
2.3. Visina plaće	6
2.4. Klasifikacija plaća	7
2.5. Jednakost plaće.....	8
2.6. Dokumenti pri isplati plaće	9
3. POREZI, PRIREZI I DOPRINOSI VEZANI UZ PLAĆE.....	11
3.1. Elementi plaće.....	11
3.2. Bruto plaća.....	11
3.3. Neto plaća.....	13
3.4. Obvezni doprinosi iz plaće.....	14
3.5. Obvezni doprinosi na plaću	16
3.6. Porezi iz plaće	17
3.6.1. Osobni odbitak	18
3.6.2. Obračun poreza	19
3.6.3. Obračun prireza	19
4. OBRAČUN I KNJIŽENJE PLAĆA NA PRIMJERU UGOSTITELJSKOG PODUZEĆA „KOD LAVA“ D.O.O.	21
5. ZAKLJUČAK.....	32

LITERATURA	33
POPIS SLIKA.....	35
SAŽETAK.....	36
SUMMARY	37

1. UVOD

1.1. Definicija problema

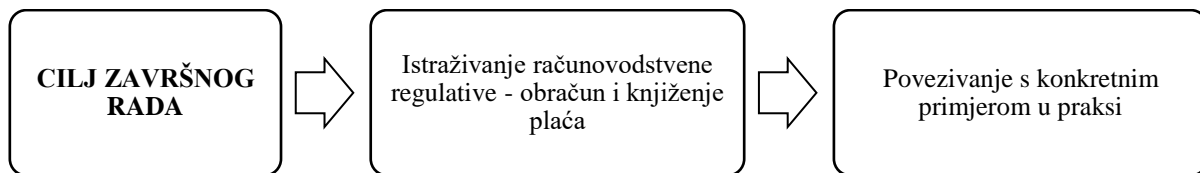
Promatrajući i analizirajući plaće s računovodstvenog aspekta, prvenstveno je potrebno definirati računovodstvo i to kao disciplinu koja se bavi zapisom svih poslovnih transakcija i događaja koje se odvijaju na području jednog poduzeća ili poslovne organizacije. Sam zapis poslovnih transakcija je povijesnog karaktera i to iz razloga jer se zapisuju samo podaci koji se u konačnici mogu dokazati da su se već dogodili. Jedan od poslovnih događaja s računovodstvenog aspekta koji će biti predmet ovog završnog rada je obračun plaća.

Plaća se može predstaviti kao ukupni iznos novca kojeg plaća poslodavac zaposleniku i to obično mjesečno za njegov rad u skladu sa sklopljenim ugovorom o radu. Naime, potrebno je naglasiti kako poslodavac od bruto plaće automatski odbija iznose koji se odnose na poreze i doprinose, tako da zaposleniku u konačnici ostaje neto plaća. U današnje vrijeme, na cijenu rada uvelike utječe i to u sklopu tržišnog natjecanja, odnos između potražnje za radom, kao i sama ponuda pojedinih radnih mjesta ovisno o kvalifikacijama. U skladu s prethodno navedenim potrebno je naglasiti kako temeljni čimbenici koji određuju ponudu radne snage obuhvaćaju prosječan broj radnih sati, broj stanovnika, kvalitetu i količinu obavljenog posla, odnosno ukupnu produktivnost te broj radnog sposobnog stanovništva promatrane zemlje.

Problem istraživanja ovog završnog rada predstavlja računovodstveni aspekt obračuna i knjiženja plaća.

1.2. Cilj rada

U odnosu na definirani problem, cilj rada je istražiti računovodstvenu regulativu vezanu za obračun i knjiženje plaća te računovodstvenu regulativu povezati s primjenom u konkretnom poduzeću u praksi, odnosno u ugostiteljskom poduzeću pod nazivom „Kod Lava“ d.o.o., Nerežišća. Naime, plaća, i to kao osnovica za doprinose, ima socijalno obilježje jer predstavlja osnovicu za plaćanje doprinosa, a isto tako predstavlja i osnovicu za daljnje utvrđivanje mirovine. S druge strane, potrebno je naglasiti kako je plaća oporeziva u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak (NN 115/16) i to kao dohodak od nesamostalnog rada. Isto tako, može se reći kako plaća podrazumijeva jedini primitak koji se oporezuje kumulativno na mjesečnoj razini. U nastavku teksta završnog rada, na slici 1, ilustrativno je prikazan cilj istraživanja.

Slika 1. Cilj završnog rada

Izvor: Prikaz autorice.

Zaključno, može se reći kako je plaća zapravo ukupna svota novca koju je poslodavac u konačnici dužan isplatiti zaposleniku za rad što ga je zaposlenik u određenom vremenskom periodu obavljao za poslodavca.

1.3. Metode rada

U završnom radu koristit će se kombinacija metoda istraživanja, a to su analiza i sinteza, deskripcija, komparacija i studija slučaja. Metoda analize se odnosi na „*postupak gdje se određena cjelina rastavlja u sastavne dijelove*“¹, dok se pomoću metode sinteze ta ista cjelina spaja iz znatno jednostavnih misaonih tvorevina u one kompliciranije. Metoda deskripcije opisuje izgled ili tijek određenih događaja. Nadalje, metoda komparacije se odnosi na definiranje sličnosti, različitosti i zajedničkih obilježja među pojedinim događajima, objektima ili pojavama, dok studija slučaja sagledava sve važnije aspekte određene pojave.

1.4. Struktura rada

Struktura rada, uz uvodni i zaključni dio, sastoji se od 3 poglavlja. U drugom poglavlju pod nazivom „*Pojmovno određenje plaća*“ predstavljan je pojam plaće, načini određivanja, visina, klasifikacija, jednakost te dokumenti prilikom isplate plaće. U trećem poglavlju predstavljene su opće odrednice obračuna plaća, i to definirajući elemente plaće, bruto i neto iznos, obvezne doprinose iz plaće te obvezne doprinose na plaću. U četvrtom poglavlju predstavljen je obračun i knjiženje na primjeru ugostiteljskog objekta „*Kod Lava*“ d.o.o., dok su u posljednjem poglavlju izneseni zaključci.

Na kraju, prikazan je popis literature, slike te sažetak na hrvatskom i engleskom jeziku.

¹ Zelenika, R. (2007): Klasifikacija znanosti u fokusu metodologije i tehnologije znanstvenoga istraživanja, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka., str. 225.

2. POJMOVNO ODREĐENJE PLAĆA

Plaće se mogu promatrati s dva međusobno povezana aspekta i to kao izvor sredstava za život zaposlenika i njihovih obitelji, te kao obveze poslodavaca. S jedne strane, zaposlenici teže činjenici da njihove plaće budu što veće, odnosno da rastu što brže, dok je želja poslodavaca da budu što niže.

2.1. Pojam plaće

Plaća predstavlja „*novčani iznos koji se mjesečno isplaćuje zaposlenima kao naknada za uloženi rad u poslovnom procesu*“². Primjerice, u brojnim zemljama razvijenih tržišnih ekonomija, postoje različiti vidovi plaća, a to su „*plaće koje dobivaju službenici, od nadnica, novčanih isplata radnicima, i to obično na tjednoj osnovi*“³.

Za razliku od prethodne definicije, plaća se može definirati kao „*novčani primitak, ili primitak u naravi, koji prima osoba u skladu s odrađenim poslom koji je prethodno definiran ugovorom o radu, pravilnikom o radu ili kolektivnim ugovorom, odnosno nekim drugim propisima, i to najčešće u trajanju od mjesec dana*“⁴. Dakle, „*plaću je dužan isplatiti poslodavac ili neka druga osoba umjesto njega, te predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne vlasti, jedinice područne samouprave ili jedinice lokalne samouprave*“⁵. Ukupan iznos primitaka, odnosno bruto iznos, sadrži sve pojedine doprinose iz osnovice, kao i same iznose poreza i prireza porezu na dohodak te neto iznosu, a „*plaćom se smatra plaća u bruto iznosu*“⁶. Poslodavac je dužan od bruto plaće odbiti određeni dio novca, odnosno dužan je napraviti obračun plaće, te na taj način doći do određenog iznosa novca koji mora uplatiti, odnosno do iznosa novca kojega će zaposlenik u konačnici dobiti. U današnje vrijeme, u sklopu tržišnog natjecanja, na cijene rada uvelike utječe odnos između cjelokupne ponude radnih mjesta, kao i same potražnje za radom. Temeljni „*čimbenici koji određuju ponudu radne snage obuhvaćaju prosječan broj radnih sati od strane djelatnika godišnje, broj*

² Enciklopedija (2008): Plaća, [Internet], raspoloživo na: <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=48550>, [28.06.2018.]

³ Enciklopedija (2008): Plaća, [Internet], raspoloživo na: <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=48550>, [28.06.2018.]

⁴ EFOS (2018): Kompenzacijski menadžment, [Internet], raspoloživo na: www.efos.unios.hr/.../wp.../sites/.../8.-Plaće-i-rad-zakonski-propisi-i-regulativa.pptx, [04.07.2018.]

⁵ Narodne novine (2016): Zakon o doprinosima, Narodne novine d.d., Zagreb, 115/16., Članak 7.

⁶ Narodne novine (2017): Zakon o radu, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 127/17., Članak 92.

stanovnika, broj radno sposobnog stanovništva, kvalitetu i količinu obavljenog posla (produktivnost)⁷.

Što se tiče područja Republike Hrvatske, može se reći kako se plaća sastoji od „osnovne plaća i dodataka na osnovnu plaću“⁸. Osnovna plaća zaposlenika za puno radno vrijeme te normalni učinak, utvrđena je na temelju složenosti poslova pojedinog radnog mjesta i normalnih uvjeta rada, a „izračunava se kao umnožak osnovnice za izračun plaće i koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta (mora se izraziti u apsolutnim iznosima)“⁹. Za razliku od navedenog, dodaci na osnovnu plaću uključuju primjerice dodatak za:¹⁰

- radni staž,
- prekovremeni rad,
- otežane uvjete rada,
- rad u smjenama,
- rad nedjeljom i praznikom,
- noćni rad, i
- uspješnost na radu.

Osim dodataka koji su utvrđeni zakonskim propisima, poslodavci mogu plaću uvećati i drugim dodacima, kao što su primjerice „dodaci za racionalizaciju u poslovanju, različiti bonusi, dodaci iz podjele dobiti, dioničke opcije“¹¹ i drugi oblici dioničarstva zaposlenih.

2.2. Načini određivanja plaće

Plaća se može odrediti na pet načina koji se odnose na „zakone i druge propise, kolektivni ugovor, pravilnik o radu, ugovor o radu, te sporazum radničkog vijeća i poslodavca“¹².

⁷ Belak, V. (2006): Profesionalno računovodstvo: prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima, Zgombić & Partneri, Zagreb., str. 50.

⁸ Enciklopedija (2008): Plaća, [Internet], raspoloživo na: <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=48550>, [28.06.2018.]

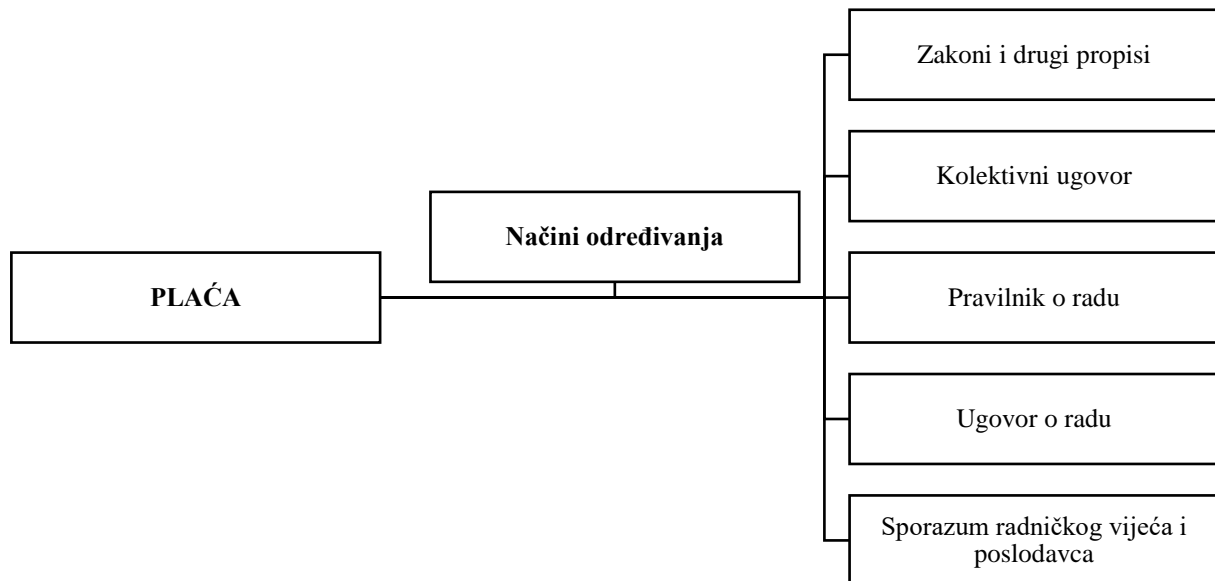
⁹ Enciklopedija (2008): Plaća, [Internet], raspoloživo na: <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=48550>, [28.06.2018.]

¹⁰ Grupa autora (2015): Obračun plaća, nadoknada, drugog dohotka uz prikaz u JOPPD – u, RRIF – plus, Zagreb., str. 240.

¹¹ Enciklopedija (2008): Plaća, [Internet], raspoloživo na: <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=48550>, [28.06.2018.]

¹² Enciklopedija (2008): Plaća, [Internet], raspoloživo na: <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=48550>, [28.06.2018.]

U nastavku teksta završnog rada, na slici 2, ilustrativno su prikazani osnovni načini određivanja plaće.

Slika 2. Način određivanja plaće

Izvor: Prikaz autorice prema: Belak, V. (2006): Profesionalno računovodstvo: prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima, Zgombić & Partneri, Zagreb., str. 13.

Određivanje plaće zakonom i drugim propisima se koristi u državnim službama, a „državni službenik ima pravo na plaću i druga materijalna prava prema uvjetima koji su prethodno utvrđeni“¹³. Prema tome, može se reći kako se plaća državnog službenika sastoji od osnovne plaće, kao i od dodataka na osnovnu plaću. Kod određivanja plaće kolektivnim ugovorom, „poslodavac kojega obvezuje kolektivni ugovor ne smije zaposleniku obračunati i isplatiti plaću manju nego što je to ugovorom određeno“¹⁴. Što se tiče određivanja plaća pravilnikom o radu, važno je za naglasiti kako „poslodavcima koji zapošljavaju više od 20 zaposlenika nalaže da se primarne osnove i mjerila utvrde pravilnikom o radu“¹⁵. Kod određivanja plaće ugovorom o radu, plaća se najčešće određuje prema navedenom ugovoru „kod onih poslodavaca koji zapošljavaju 20 i manje zaposlenika, a uz sve druge važne uglavke mora sadržavati i uglavke o osnovnoj plaći, dodacima na plaću, te razdobljima isplate plaće“¹⁶. Ukoliko nisu sadržane sve prethodno navedene stavke, može se reći kako poslodavac čini

¹³ Enciklopedija (2008): Plaća, [Internet], raspoloživo na: <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=48550>, [28.06.2018.]

¹⁴ Enciklopedija (2008): Plaća, [Internet], raspoloživo na: <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=48550>, [28.06.2018.]

¹⁵ Narodne novine (2017): Zakon o radu, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 127/17., Članak 90.

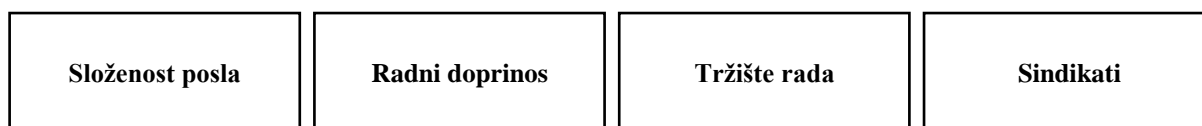
¹⁶ Ibidem., Članak 90.

prekršaj. I na kraju, kod određivanja plaće sporazumom radničkog vijeća i poslodavca, potrebno je voditi računa o poslodavcima koji zapošljavaju najmanje 20 ljudi zbog činjenice što moraju omogućiti radnicima sudjelovanje u odlučivanju.

Također, potrebno je definirati i termin „*primjerena plaća*“, koji predstavlja „*iznos novca koji je poslodavac dužan isplatiti zaposleniku ukoliko plaća nije uređena kolektivnim ugovorom, odnosno pravilnikom o radu, a ako sam ugovor o radu ne sadrži dovoljno informacija temeljem kojih bi se iznos plaće mogao urediti*“¹⁷. Prethodno navedeni termin također obuhvaća i iznos novca koji se isplaćuje redovito, i to za jednaki rad.

2.3. Visina plaće

Općenito govoreći, visina plaće ovisi o velikom broju unutarnjih i vanjskih čimbenika, a to su „*složenost posla, radni doprinos, tržište rada i sindikati*“¹⁸. U nastavku teksta završnog rada, na slici 3, ilustrativno su prikazani čimbenici određivanja visine plaće.

Slika 3. Čimbenici određivanja visine plaće

Izvor: Prikaz autorice prema: Enciklopedija (2008): Plaća, [Internet], raspoloživo na: <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=48550>, [28.06.2018.]

Prvi navedeni čimbenik, odnosno složenost posla ovisi o „*znanju i iskustvu potrebnom za obavljanje posla, odnosno o odgovornosti, fizičkom i umnom naporu kojem je pojedinac izložen, uvjetima rada i sl., a za utvrđivanje složenosti posla najčešće se primjenjuju različite sumarne i analitičke metode procjene posla*“¹⁹. Drugi čimbenik se odnosi na radni doprinos, tj. na cjelokupni učinak i uspješnost, na temelju čega se u konačnici određuje stimulativni dio plaće koji će biti veći kod onih zaposlenika koji ostvaruju veći učinak. Prema trećem čimbeniku, tržištu rada, utvrđuju se novčani iznosi na određena radna mjesta te određene skupine poslova, dok sindikati, kao četvrti promatrani čimbenik, mogu tražiti povećanje plaće,

¹⁷ Narodne novine (2017): Zakon o radu, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 127/17., Članak 91.

¹⁸ Enciklopedija (2008): Plaća, [Internet], raspoloživo na: <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=48550>, [28.06.2018.]

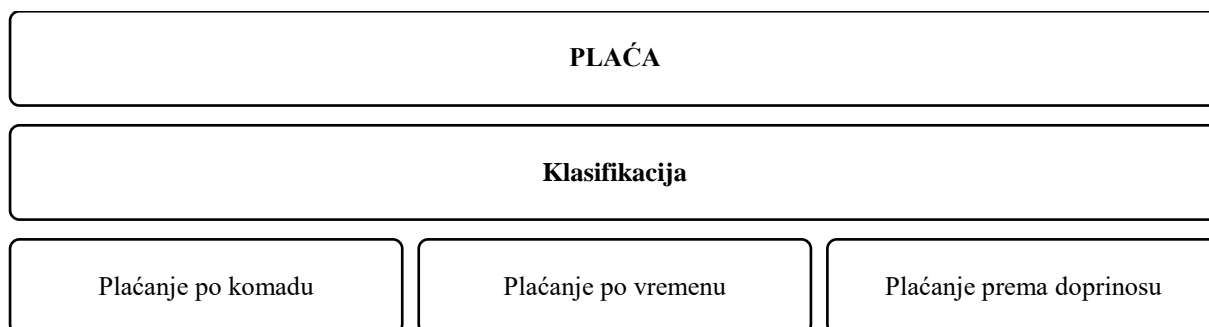
¹⁹ Enciklopedija (2008): Plaća, [Internet], raspoloživo na: <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=48550>, [28.06.2018.]

i to samo ukoliko smatraju da su njihovi članovi zakinuti gledajući s aspekta sustava nagrađivanja.

Na kraju, može se reći kako „*zasnivanje radnog odnosa znači zasnivanje i statusa osiguranika prijavom u mirovinsko i zdravstveno osiguranje s osnove radnog odnosa, a cilj je ostvarivanje plaće kao naknade za rad*“²⁰. Svaki rad nije jednak iz razloga jer svi poslovi za koje se zasniva radni odnos nisu jednako složeni pa se razmjerno sposobnosti za obavljanje poslova utvrđuje i konačna visina plaće.

2.4. Klasifikacija plaća

Plaće se u današnje vrijeme mogu klasificirati na razne načine, a s obzirom na krajnji način utvrđivanja, plaće se razlikuju prema „*plaćanju po komadu, plaćanju po vremenu i plaćanju prema doprinosu*“²¹. U nastavku teksta završnog rada, na slici 4, ilustrativno je prikazana klasifikacija plaća.

Slika 4. Klasifikacija plaća

Izvor: Prikaz autorice prema: Enciklopedija (2008): Plaća, [Internet], raspoloživo na: <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=48550>, [28.06.2018.]

Plaćanje po komadu se temelji na „*broju komada što ih je pojedini radnik proizveo u jedinici vremena*“²². Temeljno obilježje navedenog plaćanja podrazumijeva izravno proporcionalni odnos, i to između ukupnog učinka te iznosa plaća, s osnovni oblici plaće po komadu su

²⁰ Opalić, D., Cipek, K. (2016): Isplata dividendi, terenskog dodatka i naknada za odvojeni život, RRIF, 5 (1), str. 61.

²¹ Enciklopedija (2008): Plaća, [Internet], raspoloživo na: <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=48550>, [28.06.2018.]

²² Grupa autora (2015): Obračun plaća, nadoknada, drugog dohotka uz prikaz u JOPPD – u, RRIF – plus, Zagreb., str. 241.

„komadni akord i vremenski akord“²³. Kod komadnog akorda se iznos plaće računa iz umnoška ostvarene količine te novčanog iznosa za svaku jedinicu proizvoda, dok se kod vremenskog akorda izračunava u skladu s umnoškom novčanog iznosa po jedinici radnog vremena te ostvarenog broja jedinica radnog vremena i faktora uspješnosti. Nadalje, plaćanje po vremenu predstavlja sustav plaćanja u kojemu je pojedini radnik plaćen isključivo za vrijeme provedeno na radu, i to bez obzira na ostvareni učinak. Ukupna visina plaće po vremenu računa kroz umnožak vremena provedenog na radu, odnosno unaprijed utvrđene vrijednosti posla – satnica. Karakteristike promatranog sustava plaća su sljedeće:²⁴

- fleksibilnost,
- jednostavnost,
- pozitivan utjecaj na kvalitetu rada,
- mali troškovi upravljanja, i
- socijalna i fizička sigurnost radnika.

Plaćanje po vremenu je obuhvaćeno kod „poslova gdje nije moguće, ili je zapravo jako teško te uvelike ekonomski neopravdano, praćenje, utvrđivanje ili planiranje određenih radnih učinaka“²⁵. Također, plaćanje po vremenu se primjenjuje i kod poslova gdje stimuliranje pojedinih učinaka može znatno loše utjecati na troškove, odnosno na kvalitetu te na neke druge rezultate rada. I kao posljednji sustav, plaćanje prema doprinosu se „temelji na njegovoj individualnoj uspješnosti, odnosno na rezultatima rada“²⁶. Navedeno plaćanje se može predstaviti i kao stalni dodatak, tako da se uvelike razlikuje od bonusa, koji se odnosi samo na jednokratno plaćanje.

2.5. Jednakost plaće

Diskriminacija je zabranjena kod svih prava iz radnog odnosa, uključujući i plaću. U „slučaju diskriminacije zaposlenici imaju pravo tražiti naknadu štete, a dodatno je utvrđena i obveza isplate jednake plaće ženama i muškarcima koji obavljaju jednaki rad ili rad jednake vrijednosti, iako bi ponašanje suprotno tome nedvojbeno upućivalo na diskriminaciju na

²³ Enciklopedija (2008): Plaća, [Internet], raspoloživo na: <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=48550>, [28.06.2018.]

²⁴ Enciklopedija (2008): Plaća, [Internet], raspoloživo na: <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=48550>, [28.06.2018.]

²⁵ Grupa autora (2015): Obračun plaća, nadoknada, drugog dohotka uz prikaz u JOPPD – u, RRIF – plus, Zagreb., str. 241.

²⁶ Enciklopedija (2008): Plaća, [Internet], raspoloživo na: <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=48550>, [28.06.2018.]

temelju spola²⁷. Jednak rad, odnosno rad jednake vrijednosti, obavljaju dvije osobe različitog spola, i to samo ako:²⁸

- obavljaju isti posao u istim ili sličnim uvjetima rada, ili bi mogle jedna drugu zamijeniti u poslu koji obavljaju,
- rad koji jedna od osoba obavlja slične je naravi, i to kao rad koji obavlja druga osoba, a razlike između obavljenog posla i uvjeta u kojima je obavljen ne postoje, ili se pojavljuju toliko rijetko da ne utječu na narav posla u cijelosti, i
- rad koji obavlja jedna osoba jednake je vrijednosti radu koji obavlja druga osoba, i to ako se u obzir uzmu određeni kriteriji (stručna sprema, vještine, odgovornost, uvjeti rada i sl.).

U današnje vrijeme, jednakosti plaća se pridaje sve veći značaj, i to iz razloga jer je prema mnogim stajalištima evidentno kako žene primaju manju plaću u odnosu na muškarce, što potvrđuju i brojna statistička izvješća.

2.6. Dokumenti pri isplati plaće

Temeljni dokumenti pri isplati plaće su nalozi za plaćanje, platna lista i JOPPD obrazac (jedinствени obrazac o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja) . U nastavku teksta završnog rada, na slici 5, ilustrativno su prikazani temeljni dokumenti pri isplati plaće.

Slika 5. Temeljni dokumenti pri isplati plaće

Izvor: Prikaz autorice prema: Friganović, M. (2002): Obračun i nove evidencije plaća, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb., str. 308.

Kako bi se u potpunosti obavila uplata poreza, prireza i doprinosa na zakonom propisane uplatne žiro – račune, potrebno je prvenstveno ispuniti naloge za plaćanje, odnosno virmane i to samo ako se plaćanje ne obavlja direktno putem Interneta. Platna lista predstavlja osnovu

²⁷ Narodne novine (2017): Zakon o radu, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 127/17., Članak 91.

²⁸ Dražić Lutitsky, I. (2015): Računovodstvo poreza, Ekonomski fakultet u Zagrebu, Zagreb., str. 142 – 143.

plaćanja na temelju koje se može provesti ovrha, a nakon što je poslodavac iskazao obračun neisplaćene plaće, radnik može za dio plaće koja mu nije isplaćena kod Financijske Agencije (FINA) pokrenuti ovrhu. S druge strane, sadržaj platne liste se može podijeliti u nekoliko međusobno povezanih kategorija, a to su:²⁹

- podaci o zaposleniku,
- podaci o poslodavcu, razdoblje odnosno mjesec za koji se isplaćuju plaće ili naknada plaće,
- podaci o ostvarenim satima rada i drugi podaci od kojih ovisi svota plaće ta svota plaće po tim osnovama,
- podaci o satima za koje radnik ostvaruje pravo na naknadu plaće i svota te naknade,
- podaci o ostalim primicima koji se ne vežu za sate rada, podaci o obračunu javnih davanja (doprinosi iz plaće i porez na dohodak uz prirez),
- podaci o neto plaći, ovrsi i obustavama, i
- podaci o doprinosima na plaću.

JOPPD obrazac je zapravo izvješće o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja, a skraćeni naziv je nastao ne samo kao kratica sadržaja, nego i kako bi se naglasilo da se radi o jedinstvenom obrascu na kojem će se objedinjavati više različitih podataka.

²⁹ Friganović, M. (2002): *Obračun i nove evidencije plaća*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb., str. 308 – 309.

3. POREZI, PRIREZI I DOPRINOSI VEZANI UZ PLAĆE

U današnje vrijeme, dužnost svakog poslodavca je da prilikom „*isplate plaće zaposleniku uruči i njegov obračun plaće za protekli mjesec, tj. za mjesec za koji prima plaću*“³⁰. Ukoliko poslodavac ne isplati plaću na dan dospjelog, u tom slučaju je dužan uručiti obračun iznosa koji je bio dužan isplatiti do kraja mjeseca u kojem je dospjela isplata plaće.

3.1. Elementi plaće

Gledajući s aspekta obračuna, potrebno je naglasiti kako bi svaki obračun trebao sadržavati sve one elemente, odnosno elemente koji su određeni pravilnikom o radu, kolektivnim ugovorom ili ugovorom o radu, što u konačnici predstavlja i neko temeljno pravilo. U tzv. „*platnoj listi*“ potrebno je prikazati svaku stavku, kao i njezin obračun na propisanu, tj. na ugovorenu ili određenu osnovicu. Elementi plaće mogu biti sljedeći:³¹

- osnovna plaća radnog mjesta na kojem radnik radi,
- povećanje plaće za ukupan radni staž,
- povećanje plaće za teže uvjete rada, u pravilu za sate rada koje je radnik radio u težim uvjetima,
- povećanje plaće za sate rada obračunato po stavkama u slučaju rada (blagdani, neradni dani, rad nedjeljom, noćni rad i sl.), i
- povećanje plaće za stimulativni dio plaće uz unaprijed poznate kriterije, naknade plaća za propisane slučajeve.

Sve prethodno navedene stavke čine „*ukupnu bruto plaću radnika na čiji se iznos obračunavaju doprinosi, porez i prirez, što u pravilu i nije problem pri obračunu plaće*“³². U pravilu, najveći problem predstavlja obračun svih pripadajućih stavki koje čine plaću, dok se doprinosi, te porez i prirez obračunavaju automatski, osim ukoliko ih poslodavac namjerno ne obračunava, odnosno ako ih ne uplaćuje.

3.2. Bruto plaća

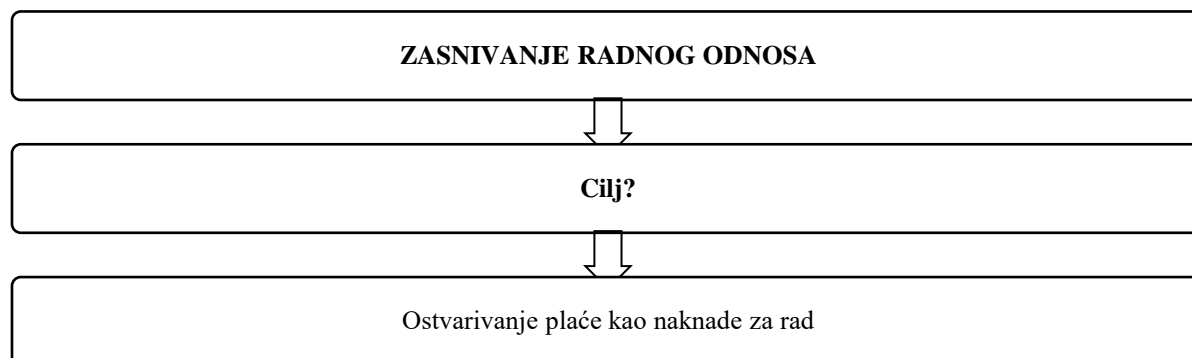
Zasnivanje radnog odnosa također predstavlja i „*zasnivanje statusa osiguranika prijavom u mirovinsko i zdravstveno osiguranje, i to temeljem radnog odnosa, a cilj je ostvarivanje plaće*

³⁰ Friganović, M. (2002): *Obračun i nove evidencije plaća*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb., str. 308.

³¹ Ibidem., str. 312.

³² Ibidem., str. 312 – 313.

kao naknade za rad³³. U nastavku teksta završnog rada, na slici 6, ilustrativno je prikazan cilj zasnivanja radnog odnosa.

Slika 6. Cilj zasnivanja radnog odnosa

Izvor: Prikaz autorice prema: Narodne novine (2017): Zakon o radu, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 127/17., Članak 91.

Promatrajući poslovanje u današnje vrijeme, može se zaključiti kako svaki rad nije jednak jer „svi poslovi za koje se zasniva radni odnos nisu jednako složeni pa se razmjerno sposobnosti za obavljanje poslova utvrđuje i visina plaće“³⁴. Plaća se određuje ugovorom o radu koji sklapaju radnik i poslodavac i to u bruto svoti. Bruto plaća se može definirati kao „*ukupna naknada zaposlenika za uloženi rad i postignute rezultate, iz koje je potrebno izdvojiti doprinose iz plaće, porez i prirez*“³⁵.

Bruto plaća nije zapravo iznos koji će radnik „*primiti na ruke*“, a kao što je na prethodnoj ilustraciji prikazano može se zaključiti da dio tog iznosa ide:³⁶

- za buduću mirovinu zaposlenika,
- državi, i
- lokalnoj zajednici u kojoj zaposlenik živi.

U smislu Zakona o minimalnoj plaći, NN 39/13, 130/17, minimalna plaća se može definirati kao „*najniži mjesečni iznos bruto plaće koji radniku pripada za rad u punom radnom vremenu*“³⁷. U ukupni iznos minimalne plaće ne ulaze povećanja plaće koja pripadaju radniku

³³ Narodne novine (2017): Zakon o radu, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 127/17., Članak 91.

³⁴ Ibidem., Članak 91.

³⁵ Rataić, M. (2010): Kako izračunati neto plaću, Poučak: časopis za metodiku i nastavu matematike, 11 (44), str. 30.

³⁶ Ibidem., str. 30.

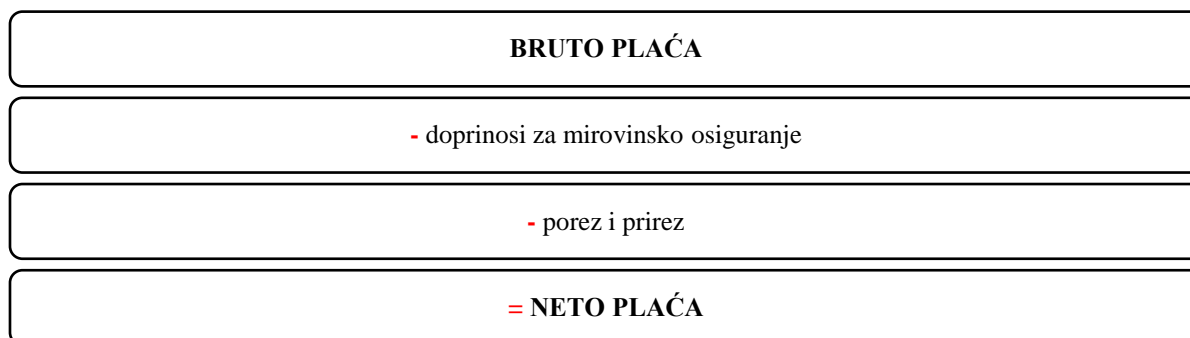
³⁷ Narodne novine (2017): Zakon o minimalnoj plaći, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 130/17., Članak 2.

„za prekovremeni rad, noćni rad i rad nedjeljom, blagdanom ili nekim drugim danom za koji je zakonom određeno da se ne radi“³⁸. S obzirom na činjenicu da minimalna plaća najniža svota bruto plaće koja se radniku može isplatiti za mjesec dana rada, to u konačnici znači da eventualni ugovoreni dodaci na plaću, primjerice „dodatak za staž, stimulativni dio s osnove ostvarenih rezultata rada i slično“³⁹, nisu sadržani u minimalnoj plaći, nego de dodaju na konačnu svotu minimalne plaće.

3.3. Neto plaća

Gledajući s ekonomskog aspekta, neto predstavlja „čistio dio, ostatak, dio koji ostaje od nečega nakon svih odbitaka“⁴⁰.

Neto plaća je razlika između ukupne, odnosno bruto plaće, te svih doprinosa, poreza i prireza iz plaće. Dakle, neto plaća radnika prvenstveno ovisi o visini ugovorene bruto plaće, ali isto tako i o poreznim olakšicama koje radnik svojim radom ostvaruje. U nastavku teksta završnog rada, na slici 7, ilustrativno je prikazana struktura obračuna plaće, i to bez određenih obustava iz plaće.

Slika 7. Struktura obračuna plaće bez pojedinih obustava

Izvor: Vlastita izrada: Rataić, M. (2010): Kako izračunati neto plaću, Poučak: časopis za metodiku i nastavu matematike, 11 (44), str. 30.

U današnje vrijeme, i to prema važećim zakonskim propisima, iz ukupne bruto plaće radnika izdvajaju se i doprinos za mirovinsko osiguranje, a „*umanjena bruto plaća umanjuje se još i za osobni odbitak, odnosno poreznu olakšicu radnika i njegovih uzdržanih članova obitelji, ali i za porezne olakšice kao što su kupnja stana, plaćanje životnog osiguranja, dopunskog*

³⁸ Ibidem., Članak 2.

³⁹ Narodne novine (2017): Zakon o radu, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 127/17., Članak 93.

⁴⁰ Enciklopedija (2018): Neto, [Internet], raspoloživo na: www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=43508, [29.06.2018.]

zdravstvenog osiguranja⁴¹. I na kraju, tj. uzimajući u obzir prethodno navedeno, izračunava se također i porezna osnovica na koju se naposljetku obračunavaju porezi i prirezi.

Primjerice, ukoliko „radnik sam otplaćuje kredit, ili mu se od ukupne neto plaće oduzima i naknada za dopunsko osiguranje, cjelokupna neto plaća se obračunava na znatno drugačiji način⁴². U nastavku teksta završnog rada, na slici 8, ilustrativno je prikazana struktura obračuna plaće, i to s određenim obustavama iz cjelokupne plaće.

Slika 8. Struktura obračuna plaće s određenim obustavama

Izvor: Prikaz autorice prema: Rataić, M. (2010): Kako izračunati neto plaću, Poučak: časopis za metodiku i nastavu matematike, 11 (44), str. 30.

Neto zapravo „iznos koji preostane nakon što se od bruto iznosa oduzmu svi relevantni odbici⁴³.

3.4. Obvezni doprinosi iz plaće

Doprinosi su zapravo određeni „financijski instrumenti i davanja koja idu nekoj državi, i to kako bi mogla osigurati novčana sredstva za određene javne rashode⁴⁴. S druge strane, može

⁴¹ Enciklopedija (2018): Neto, [Internet], raspoloživo na: www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=43508, [29.06.2018.]

⁴² Rataić, M. (2010): Kako izračunati neto plaću, Poučak: časopis za metodiku i nastavu matematike, 11 (44), str. 30.

⁴³ Moj bankar (2018): Neto, [Internet], raspoloživo na: <http://www.moj-bankar.hr/Kazalo/N/Neto>, [29.06.2018.]

⁴⁴ Isplate (2018): Obračun doprinosa kod plaća, [Internet], raspoloživo na: <https://isplate.info teme.aspx?idte=10>, [04.07.2018.]

se naglasiti kako su doprinosi također i „*nameti*“, odnosno to je posebna vrsta poreza koja se naplaćuje iz bruto plaće, a još se naziva i tzv. „*porezni teret*“.⁴⁵

U situaciji kada se govori o plaćama zaposlenika, potrebno je voditi računa o određenim ograničenjima, i to gledajući s aspekta osnovice za obračun doprinosa iz plaća. Stoga, u pravilu, osnovica za doprinose je zapravo plaća određena:⁴⁶

- ugovorom o radu,
- pravilnikom o radu,
- kolektivnim ugovorima, i
- ostalim internim aktima poslodavca.

U nekim slučajevima, naknada plaće može pasti ispod najniže osnovice za plaćanje doprinosa, ili ugovorena plaća može veća od najviše mjesečne osnovice za plaćanje doprinosa. U tom slučaju, potrebno je obračunati sve doprinose, i to na propisanu najnižu ili najvišu mjesečnu osnovicu. Sukladno tome, doprinosi iz plaće predstavljaju sastavni dio plaće, a također se smatraju i izdatkom radnika te stoga smanjuju osnovicu poreza na dohodak. Također, „*doprinos iz osnovice je doprinos obračunan pod odbitku, sadržan je u primitku, odnosno u osnovici prema kojoj je obračunana, obustavlja se od primitka te je obveza osobe koja ostvaruje primitak*“⁴⁷.

Obveznik doprinosa iz plaće, pod kojim se smatra doprinos za mirovinsko osiguranje, odnosno za I. i II. mirovinski stup, je radnik. Dakle, „*stope obveznih doprinosa iz plaće iznose za prvi mirovinski stup 15%, a za drugi stup 5%*“⁴⁸.

Sustav mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj „*zasniva se na tri stupa osiguranja – prva dva su obvezna i doprinose za njih poslodavac izdvaja iz plaće, a treći je dobrovoljan*“⁴⁹. Dakle, prvi stup mirovinskog osiguranja je obvezan, a nalazi se u nadležnosti Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO). U odnosu na prvi, „*drugi stup je također obvezno*

⁴⁵ Isplate (2018): Obračun doprinosa kod plaća, [Internet], raspoloživo na: <https://isplate.info/teme.aspx?idte=10>, [04.07.2018.]

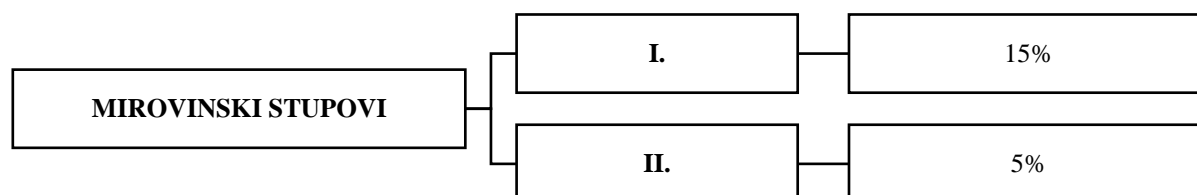
⁴⁶ Isplate (2018): Obračun doprinosa kod plaća, [Internet], raspoloživo na: <https://isplate.info/teme.aspx?idte=10>, [04.07.2018.]

⁴⁷ Narodne novine (2016): Zakon o doprinosima, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 115/16., Članak 7.

⁴⁸ Institut za javne financije (2018): Obvezni doprinosi za socijalno osiguranje, [Internet], raspoloživo na: <https://www.ijf.hr/hr/korisne-informacije/pojmovnik-javnih-financija/15/porezi/279/doprinosi/283/>, [30.06.2018.]

⁴⁹ Središnji državni portal (2018): Sustav mirovinskog osiguranja, [Internet], raspoloživo na: <https://gov.hr/moja-uprava/rad/mirovine/sustav-mirovinskog-osiguranja/212>, [30.06.2018.]

mirovinsko osiguranje i uređen je Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima, te njima upravljaju posebna mirovinska društva koja su u privatnom vlasništvu, a pod nadzorom Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (Hanfa)⁵⁰. U nastavku teksta završnog rada, na slici 9, ilustrativno su prikazani mirovinski stupovi.

Slika 9. Mirovinski stupovi

Izvor: Prikaz autorice prema: Središnji državni portal (2018): Sustav mirovinskog osiguranja, [Internet], raspoloživo na: <https://gov.hr/moja-uprava/rad/mirovine/sustav-mirovinskog-osiguranja/212>, [30.06.2018.]

U konačnici, treći je mirovinski stup „dobrovoljan i u nadležnosti je društava za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima“⁵¹. Naime, navedeni stup je sličan investicijskom fondu, i to iz razloga jer novac ulaže u:

- dionice,
- obveznice, i
- novčane depozite.

Štednjom u „dobrovoljnom mirovinskom fondu ostvaruje se pravo na državna poticajna sredstva koja iznose 15% od uplaćenog doprinosa u prethodnoj kalendarskoj godini“⁵².

3.5. Obvezni doprinosi na plaću

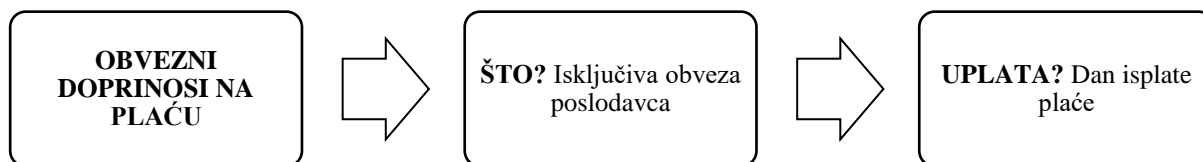
Doprinosi na plaću predstavljaju isključivu obvezu poslodavca, a rok za uplatu navedenih doprinosa je na dan isplate plaće. Potrebno je naglasiti kako postoje i iznimke, no samo ukoliko poslodavac nije u mogućnosti isplatiti plaću, tj. ako nije u mogućnosti uplatiti ostali oporezivi primitak od nesamostalnog rada. Nadalje, u trenutku dospelosti isplate, poslodavac je obvezan obračunati doprinose, porez na dohodak i prirez, te prethodno navedeni obračun je obvezan uručiti radniku na obrascu pod nazivom „NPI“, što podrazumijeva isplatnu listu za

⁵⁰ Središnji državni portal (2018): Sustav mirovinskog osiguranja, [Internet], raspoloživo na: <https://gov.hr/moja-uprava/rad/mirovine/sustav-mirovinskog-osiguranja/212>, [30.06.2018.]

⁵¹ Središnji državni portal (2018): Sustav mirovinskog osiguranja, [Internet], raspoloživo na: <https://gov.hr/moja-uprava/rad/mirovine/sustav-mirovinskog-osiguranja/212>, [30.06.2018.]

⁵² Središnji državni portal (2018): Sustav mirovinskog osiguranja, [Internet], raspoloživo na: <https://gov.hr/moja-uprava/rad/mirovine/sustav-mirovinskog-osiguranja/212>, [30.06.2018.]

neisplaćenu plaću. S druge strane, „doprinosi dopijevaju na naplatu posljednjeg dana u mjesecu za plaću prethodnog mjeseca“⁵³. U nastavku teksta završnog rada, na slici 10, ilustrativno je prikazan pojam obveznih doprinosa na plaću.

Slika 10. Obvezni doprinosi na plaću

Izvor: Prikaz autorice prema: Narodne novine (2016): Zakon o doprinosima, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 115/16., Članak 24.

Stope obveznih doprinosa na plaću iznose 15% za doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje, 1,7% za doprinos za zapošljavanje, te 0,5% za doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

3.6. Porezi iz plaće

„Porezi su najznačajniji instrumenti prikupljanja prihoda u svakoj državi“⁵⁴. Porez je „oblik prisilnog davanja koji nameće država, koji nije namjenski usmjeren i koji nema izravnu protučinidbu“⁵⁵. Porezi su „obvezna davanja koja bez izravne i trenutne protuusluge država uzima od osoba i poduzeća, i to iz razloga da bi pomoću prikupljenog novca financirala javne rashode“⁵⁶. Isto tako, porez je opće bespovratno, tj. prinudno, bez direktne protuusluge i razmjerne koristi davanje fizičkih i pravnih osoba državi u novcu, „utvrđeno prema poreznoj snazi poreznog obveznika, a u cilju pokrića izdataka za opće društvene aktivnosti države i utjecanja na ostvarivanje ekonomskih, socijalnih, političkih i brojnih drugih ciljeva“⁵⁷.

Nadalje, „predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obračunava se od porezne osnovice koju čini svota svih primitaka od nesamostalnog rada ostvarenih tijekom jednog mjeseca, smanjena za izdatke, pod kojima se smatraju doprinosi iz plaće (doprinos za mirovinsko osiguranje I. stup i II. stup.)“⁵⁸ i smanjen za svotu mjesečnoga osobnog odbitka.

⁵³ Narodne novine (2016): Zakon o doprinosima, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 115/16., Članak 24.

⁵⁴ Jelčić, B. (2001): Javne financije, RRIF plus, Zagreb., str. 33.

⁵⁵ Jurković, P. (2002): Javne financije, Masmedia, Zagreb., str. 125.

⁵⁶ Ibidem., str. 125.

⁵⁷ Ibidem., str. 125.

⁵⁸ Narodne novine (2017): Zakon o porezu na dohodak, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 115/16., Članak 24.

3.6.1. Osobni odbitak

Općenito gledajući, u današnje vrijeme je „načelo pravednosti zaslužno za primjenu stajališta da ne treba oporezivati dohodak koji služi za pokrivanje egzistencijalnog minimuma“⁵⁹. Prema tome, vidljivo je kako ima neoporezivih dijelova dohotka koji se u konačnici nazivaju osobnim odbicima. U nastavku teksta završnog rada, na slici 11, ilustrativno je prikazan pojam osobnog odbitka.

U današnje vrijeme, osnovni „osobni odbitak iznosi 3.800,00 kuna (kn), a osnovica prema kojoj se utvrđuje osobni odbitak za djecu i druge uzdržavane članove obitelji iznosi 2.500,00 kn“⁶⁰. Naime, prethodno navedena tvrdnja znači kako se ukupna svota osobnog odbitka za uzdržavane članove obitelji izračunava s primjenom propisanih faktora na osnovicu od 2.500,00 kn, dok se djecom u smislu Zakona o porezu na dohodak smatraju „djeca koju roditelji, posvojitelji, udomitelji i skrbnici uzdržavaju“⁶¹. Isto tako, djecom se smatraju i djeca nakon završenoga redovitog školovanja, pa sve do prvog zapošljavanja. S druge strane, uzdržavanim se članovima obitelji smatraju:⁶²

- bračni drug,
- roditelji poreznog obveznika,
- djeca nakon prvog zaposlenja, i
- punoljetne osobe kojima je porezni obveznik imenovan skrbnikom prema posebnom zakonu.

Za razliku od prethodnih definicija, „osobama s invalidnošću smatraju se fizičke osobe, porezni obveznik i uzdržavani članovi njegove uže obitelji te uzdržavana djeca kojima je rješenjem donesenim prema propisima o mirovinskom osiguranju, zaštiti vojnih i civilnih invalida rata, socijalnoj skrbi, odgoju i obrazovanju te prema drugim posebnim propisima utvrđena invalidnost ili tjelesno oštećenje“⁶³. Primjerice, „ukoliko u tijeku poreznog razdoblja uzdržavani član za kojeg porezni obveznik u istom poreznom razdoblju koristi dio osobnog odbitka ostvari primitke u svoti većoj od 15.000,00 kuna godišnje, porezni obveznik koji je po

⁵⁹ Poslovni dnevnik (2018): Što je osobni odbitak?, [Internet], raspoloživo na: <http://www.poslovni.hr/tips-and-tricks/sto-je-osobni-odbitak-139577>, [30.06.2018.]

⁶⁰ Narodne novine (2017): Zakon o porezu na dohodak, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 115/16., Članak 14.

⁶¹ Ibidem., Članak 14.

⁶² Ibidem., Članak 14.

⁶³ Ibidem., Članak 15.

*toj osnovi koristio osobni odbitak, obvezan je podnijeti godišnju poreznu prijavu ili će se izvršiti poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak*⁶⁴.

3.6.2. Obračun poreza

*Kod dohotka od nesamostalnog rada, cjelokupni „predujam poreza obračunava, obustavlja i uplaćuje poslodavac i isplatitelj primitka ili plaće, odnosno mirovine ili sam porezni obveznik, prilikom svake isplate prema propisima koji važe na dan isplate*⁶⁵.

Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obračunava se od porezne osnovice umanjen za izdatke koji su uplaćeni i umanjeni za iznos mjesečnog osobnog odbitka. Porez se obračunava tako da se na dio „mjesečne porezne osnovice do 17.500,00 kn primjenjuje stopa od 24 %, a na iznos mjesečne porezne osnovice iznad 17.500,00 kn primjenjuje se stopa od 36 %⁶⁶.

3.6.3. Obračun prireza

*„Obveznicima poreza na dohodak sa svoga područja predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može svojom odlukom propisati plaćanje prireza porezu na dohodak*⁶⁷. Prema tome, može se reći kako je to ostvarivo u skladu sa sljedećim tvrdnjama:

- općina po stopi do 10%,
- grad s manje od 30.000 stanovnika po stopi do 12%, i
- grad s više od 30.000 stanovnika po stopi do 15%.

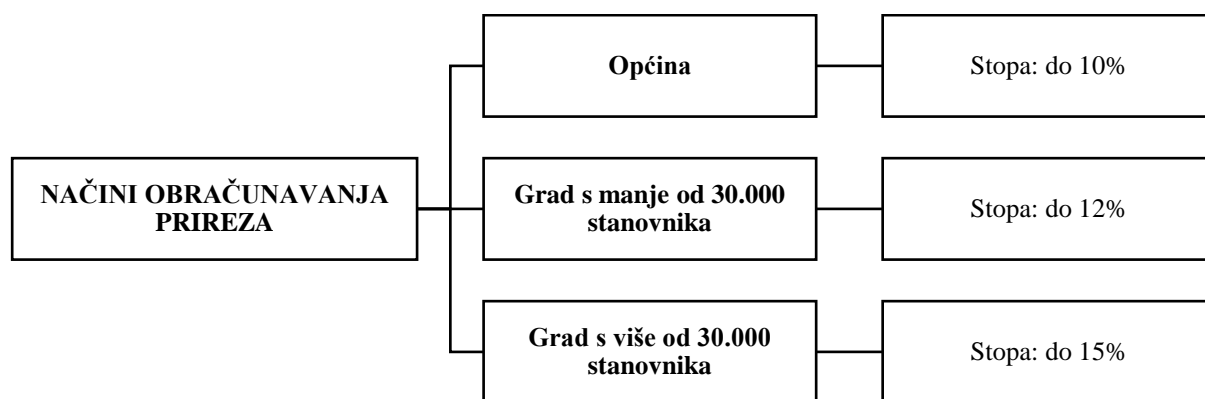
U nastavku teksta završnog rada, na slici 11, ilustrativno su prikazani načini obračunavanja prireza.

⁶⁴ E – profi (2017): Korištenje osobnog odbitka u 2017. godini, [Internet], raspoloživo na: <https://www.e-profi.hr/wp-content/uploads/2017/05/Koristenje-osobnog-odbitka-u-2017.-godini-Marija-Zuber-HZ-RIF.pdf>, [04.07.2018.]

⁶⁵ Narodne novine (2017): Zakon o porezu na dohodak, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 115/16., Članak 24.

⁶⁶ Ibidem., Članak 24.

⁶⁷ Narodne novine (2017): Zakon o lokalnim porezima, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 115/16, 101/17., Članak 21.

Slika 11. Načini obračunavanja prireza

Izvor: Prikaz autorice prema: Narodne novine (2017): Zakon o lokalnim porezima, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 101/17., Članak 21.

Prirez dospijeva na naplatu također prilikom isplate plaće zaposlenicima.

4. OBRAČUN I KNJIŽENJE PLAĆA NA PRIMJERU UGOSTITELJSKOG PODUZEĆA „KOD LAVA“ D.O.O.

U ovom potpoglavlju završnog rada predstaviti će se osnovne odrednice obračuna i knjiženja plaća na primjeru ugostiteljskog poduzeća „*Kod Lava*“ d.o.o., Nerežišća.

Općenito govoreći ugostiteljstvo jer zapravo privredna i uslužna djelatnost čiji se cilj odnosi na pružanje usluga klijentima za koje oni u konačnici plaćaju određenu cijenu. Također, važno je za naglasiti kako je ugostiteljstvo je u mnogim zemljama svijeta povezano s turizmom, te zbog toga predstavlja i važan izvor prihoda.

Podaci za analizu, odnosno za izradu ovog poglavlja završnog rada preuzeti su iz poslovne prakse knjigovodstvenog servisa koji pruža usluge:

- financijskog knjigovodstva s glavnom knjigom,
- vođenja knjiga,
- obračun PDV – a,
- vođenja blagajne,
- obračuna amortizacije,
- izrade godišnjih obračuna i financijskih izvještaja,
- bilance,
- računa dobiti i gubitka, i
- prijave poreza na dohodak.

Potrebno je naglasiti kako su u praktičnom dijelu završnog rada priloženi svi dokumenti koji su potrebni za isplatu plaće, ali sami podaci unutar dokumenata su izmijenjeni uvažavajući uredbu o zaštiti podataka. Kroz praktični dio rada predstaviti će se postupak obračuna plaće, a svi potrebni dokumenti su priloženi uz detaljno objašnjenje svakog od njih.

U nastavku teksta završnog rada, na slici 12, ilustrativno je prikazana obračunska lista plaće osobe „X“.

Obračunska lista 1

Datum
31.03.2018

Poslodavac

Naziv poslodavca Sjedište Grad OIB Žiro račun - IBAN
KOD LAVA d.o.o. TRG SV.PETRA 6 NEREŽIŠĆA 17105955013 HR8523900011100956683

Radnik

Elementi obračuna

Od dana	Do dana	Vrijednost 1 radnog sata	Bruto plaća	Prvi/zadnji mjesec	Način isplate	Stjecatelj	Primitak	Datum dospjeća	Datum isplate
01.03.2018	31.03.2018	131,653693	23.171,05	3-ostali mjeseci	1-na tekući m.	0032	0005	15.04.2018	15.04.2018

Radni sati

Naziv naknade	Sati	Faktor obračuna	Bruto plaća	Napomena
REDOVAN RAD	176,0	1,00	23.171,05	
	176,0		23.171,05	

Doprinosi

Naziv doprinosa	Osnovica	% iz plaće	Doprinos iz plaće	% na plaću	Doprinos na plaću
MO I.stup	23.171,05	15,000	3.475,66	0,000	0,00
REGOS	23.171,05	5,000	1.158,55	0,000	0,00
ZDRAVSTVENO	23.171,05	0,000	0,00	15,000	3.475,66
DOPR.ZA ZAPOSŁJAVANJE	23.171,05	0,000	0,00	1,700	393,91
DOPR.ZA OZLJEDE NA RADU	23.171,05	0,000	0,00	0,500	115,86
			4.634,21		3.985,43

Osnovica za porez na dohodak

Prethodne isplate u mjesecu	Neplaćeni dopust	Plaća prije poreza - dohodak	Osnovni osobni odbitak	Osobni koeficijent	Osobni odbitak	Ukupno neoporezivo	Porezna osnovica
0,00	0,00	18.536,84	3.800,00	0,0000	0,00	3.800,00	14.736,84

Porez na dohodak

Razred	Osnovica	Stopa	Porez
1)	14.736,84	24,00	3.536,84

Prerez i neto plaća

Iznos poreza	Iznos poreza	Šifra općine	% prireza	Iznos prireza	Porez i prirez	Neto plaća
3.536,84	3.536,84	02801	0,000	0,00	3.536,84	15.000,00

Dodaci/obustave

Naziv dodatka/obustave	Iznos	Oznaka
	0,00	

Isplata plaće

Utvrđeni iznos za isplatu	Obrazac	Datum predaje radniku
15.000,00	IP1	15.04.2018

Slika 12. Obračunska lista plaće osobe „X“

Izvor: Interni dokumenti ugostiteljskog poduzeća „Kod Lava“ d.o.o.

Na prethodnoj slici je prikazana obračunska lista za osobu „X“ promatranog ugostiteljskog poduzeća „Kod Lava“ d.o.o., a osnovni podaci koje sadržava obračunska lista su bruto plaća, doprinosi iz plaća, izdatak za premije osiguranja, dohodak, osobni odbitak, porezna osnovica, porez na dohodak, prirez, neto plaća, osnovica za poseban porez, posebni porez, neto plaća poslije posebnog poreza, obustave iz plaće (krediti) te neto plaća za isplatu na tekući račun. Bruto plaća direktora iznosi 23.171,05 kn, doprinosi iz plaće 4.634,21 kn te doprinosi na plaću u iznosu od 3.985,43 kn. Porez na dohodak iznosi 3.536,84 kn, što u konačnici dovodi do neto plaće od 15.000,00 kn.

U nastavku teksta završnog rada, na slici 13, ilustrativno je prikazana obračunska lista osobe „XI“.

Obračunska lista 2		Datum	
		31.03.2018	
Poslodavac			
Naziv poslodavca	Sjedište	Grad	OIB
KOD LAVA d.o.o.	TRG SV.PETRA 6	NEREŽIŠĆA	17105955013
Žiro račun - IBAN		HR8523900011100956683	
Radnik			
Elementi obračuna			
Od dana	Do dana	Vrijednost 1 radnog sata	Brutto plaća
01.03.2018	31.03.2018	38,202727	6.723,68
		Prvi/zadnji mjesec	Način isplate
		3-ostali mjeseci	1-na tekući m.
		Stjecatelj	Primitak
		0001	0001
		Datum isplate	
		15.04.2018	
Radni sati			
Naziv naknade	Sati	Faktor obračuna	Brutto plaća
REDOVAN RAD	176,0	1,00	6.723,68
		176,0	6.723,68
Doprinosi			
Naziv doprinosa	Osnovica	% iz plaće	Doprinos iz plaće
MO I.stup	6.723,68	15,000	1.008,55
REGOS	6.723,68	5,000	336,18
ZDRAVSTVENO	6.723,68	0,000	0,00
DOPR.ZA OZLJEDE NA RADU	6.723,68	0,000	0,00
DOPR.ZA ZAPOSŁJAVANJE	6.723,68	0,000	0,00
			1.344,73
			1.156,47
Osnovica za porez na dohodak			
Prethodne isplate u mjesecu	Neplaćeni dopust	Plaća prije poreza - dohodak	Osnovni osobni odbitak
0,00	0,00	5.378,95	3.800,00
		Osobni koeficijent	Osobni odbitak
		0,0000	0,00
		Ukupno neoporezivo	Porezna osnovica
		3.800,00	1.578,95
Porez na dohodak			
Razred	Osnovica	Stopa	Porez
1)	1.578,95	24,00	378,95
Prirrez i neto plaća			
Iznos poreza	Iznos poreza	Šifra općine	% prirreza
378,95	378,95	02801	0,000
Iznos prirreza	Porez i prirrez	Netto plaća	
0,00	378,95	5.000,00	
Dodaci/obustave			
Naziv dodatka/obustave	Iznos	Oznaka	
		0,00	
Isplata plaće			
Utvrđeni iznos za isplatu	Obrazac	Datum predaje radniku	
5.000,00	IP1	15.04.2018	

Slika 11. Obračunska lista plaće osobe „XI“

Izvor: Interni dokumenti ugostiteljskog poduzeća „Kod Lava“ d.o.o.

Prethodno prikazana obračunska lista također sadrži sve podatke kao i prethodni dokument, odnosno dokument pod nazivom „Obračunska lista 1“. Na prethodnoj slici je prikazana obračunska lista zaposlenika „XI“, tj. prikazana je obračunska lista plaće za ožujak 2018. godine, koja je u konačnici isplaćena 15. travnja 2018. godine. Također prema obračunskoj listi je vidljivo kako bruto plaća zaposlenice iznosi 6.723,68 kn, doprinosi iz plaće 1.344,73

kn te doprinosi na plaću u iznosu od 1.156.47 kn. U prethodnom slučaju, porez na dohodak iznosi 378,95 kn, što u konačnici dovodi do neto plaće od 5.000,00 kn.

U nastavku teksta završnog rada, na slici 14, ilustrativno je prikazana obračunska lista osobe „X2“.

Obračunska lista 3							Datum	
							31.03.2018	
Poslodavac								
Naziv poslodavca	Sjedište	Grad	OIB	Žiro račun - IBAN				
KOD LAVA d.o.o.	TRG SV.PETRA 6	NEREŽIŠĆA	17105955013	HR8523900011100956683				
Radnik								
Elementi obračuna								
Od dana	Do dana	Vrijednost 1 radnog sata	Prvi/zadnji mjesec	Način isplate	Stjecatelj	Primitak	Datum isplate	
01.03.2018	31.03.2018	34,090909	3-ostali mjeseci	1-na tekući rn.	0001	0001	15.04.2018	
Radni sati								
Naziv naknade	Sati	Faktor obračuna	Brutto plaća	Napomena				
REDOVAN RAD	176,0	1,00	6.000,00					
	176,0		6.000,00					
Doprinosi								
Naziv doprinosa	Osnovica	% iz plaće	Doprinos iz plaće	% na plaću	Doprinos na plaću			
MO I.stup	6.000,00	15,000	900,00	0,000	0,00			
REGOS	6.000,00	5,000	300,00	0,000	0,00			
ZDRAVSTVENO	6.000,00	0,000	0,00	15,000	900,00			
DOPR.ZA OZLJEDE NA RADU	6.000,00	0,000	0,00	0,500	30,00			
DOPR.ZA ZAPOSŁJAVANJE	6.000,00	0,000	0,00	1,700	102,00			
			1.200,00		1.032,00			
Osnovica za porez na dohodak								
Prethodne isplate u mjesecu	Neplaćeni dopust	Plaća prije poreza - dohodak	Osnovni osobni oduhitak	Osobni koeficijent	Osobni oduhitak	Ukupno neoporezivo	Porezna osnovica	
0,00	0,00	4.800,00	3.800,00	3,1000	7.750,00	11.550,00	0,00	
Porez na dohodak								
Razred	Osnovica	Stopa	Porez					
1)	0,00	24,00	0,00					
Prirrez i neto plaća								
Iznos poreza	Iznos poreza	Šifra općine	% prirreza	Iznos prirreza	Porez i prirrez	Neto plaća		
0,00	0,00	05924	8,000	0,00	0,00	4.800,00		
Dodaci/obustave								
Naziv dodatka/obustave	Iznos	Oznaka						
	0,00							
Isplata plaće								
Utvrđeni iznos za isplatu	Obrazac	Datum predaje radniku						
4.800,00	IP1	15.01.2018						

Slika 14. Obračunska lista osobe „X2“

Izvor: Interni dokumenti ugostiteljskog poduzeća „Kod Lava“ d.o.o.

Prethodno prikazana obračunska lista također sadrži sve podatke kao i prethodni dokumenti. Na prethodnoj slici je prikazana obračunska lista osobe „X2“, odnosno prikazana je

obračunska lista plaće za ožujak 2018. godine, koja je u konačnici isplaćena 15. travnja 2018. godine. Također prema obračunskoj listi je vidljivo kako bruto plaća zaposlenice iznosi 6.000,00 kn, doprinosi iz plaće 1.200,00 kn te doprinosi na plaću u iznosu od 1.032.00 kn. U prethodnom slučaju, porez na dohodak iznosi 0,00 kn, i to iz razloga što zaposlenica ima jedno dijete, što u konačnici dovodi do neto plaće od 5.000,00 kn.

U nastavku teksta završnog rada, na slici 15, ilustrativno je prikazana obračunska lista osobe „X3“.

Obračunska lista 4		Datum	
		31.03.2018	
Poslodavac			
Naziv poslodavca	Sjedište	Grad	OIB
KOD LAVA d.o.o.	TRG SV.PETRA 6	NEREŽIŠĆA	17105955013
Žiro račun - IBAN		HR8523900011100956683	
Radnik			
Elementi obračuna			
Od dana	Do dana	Vrijednost 1 radnog sata	Bruto plaća
01.03.2018	31.03.2018	19,544318	3.439,80
Prvi/zadnji mjesec		Način isplate	
1-prvi mjesec		1-na tekući m.	
Stjecatelj		Primitak	
0001		0001	
Datum isplate		15.04.2018	
Radni sati			
Naziv naknade	Sati	Faktor obračuna	Bruto plaća
GODIŠNJI ODMOR	80,0	1,00	1.563,55
REDOVAN RAD	96,0	1,00	1.876,25
176,0		3.439,80	
Doprinosi			
Naziv doprinosa	Osnovica	% iz plaće	Doprinos iz plaće
MO I.stup	3.439,80	15,000	515,97
REGOS	3.439,80	5,000	171,99
ZDRAVSTVENO	3.439,80	0,000	0,00
DOPR.ZA OZLJEDE NA RADU	3.439,80	0,000	0,00
DOPR.ZA ZAPOSŁJAVANJE	3.439,80	0,000	0,00
		687,96	
		591,65	
Osnovica za porez na dohodak			
Prethodne isplate u mjesecu	Neplaćeni dopust	Plaća prije poreza - dohodak	Osnovni osobni oduhitak
0,00	0,00	2.751,84	3.800,00
Osobni koeficijent		Osobni oduhitak	
0,7000		1.750,00	
Ukupno neoporezivo		Porezna osnovica	
5.550,00		0,00	
Porez na dohodak			
Razred	Osnovica	Stopa	Porez
1)	0,00	24,00	0,00
Prirrez i neto plaća			
Iznos poreza	Iznos poreza	Šifra općine	% prirreza
0,00	0,00	02801	0,000
Iznos prirreza	Porez i prirrez	Netto plaća	
0,00	0,00	2.751,84	
Dodaci/obustave			
Naziv dodatka / obustave	Iznos	Oznaka	
0,00			
Isplata plaće			
Utvrđeni iznos za isplatu	Obrazac	Datum predaje radniku	
2.751,84	IP1	15.04.2018	

Slika 15. Obračunska lista osobe „X3“

Izvor: Interni dokumenti ugostiteljskog poduzeća „Kod Lava“ d.o.o.

Prethodno prikazana obračunska lista također sadrži sve podatke kao i prethodni dokumenti. Na prethodnoj slici je prikazana obračunska lista osobe "X3", odnosno prikazana je obračunska lista plaće za ožujak 2018. godine, koja je u konačnici isplaćena 15. travnja 2018. godine. Također prema obračunskoj listi je vidljivo kako bruto plaća zaposlenice iznosi 3.439,80 kn (1.563,55 kn za vremensko razdoblje godišnjeg odmora i 1.876,25 kn za vremensko razdoblje redovitog rada), doprinosi iz plaće 687,96 kn te doprinosi na plaću u iznosu od 591,00 kn. U prethodnom slučaju, porez na dohodak iznosi 0,00 kn, i to iz razloga što zaposlenica ima troje djece dijete, što u konačnici dovodi do neto plaće od 2.751,84,00 kn.

U nastavku teksta završnog rada, na slici 16, ilustrativno su prikazani neoporezivi primici.

Neoporezivi primici 1					Datum
					31.03.2018
<u>Neoporezivi primitak</u>					
Oznaka	Opis				
19	Naknade troškova prijevoza na posao i s posla mjesnim i međumjesnim javnim prijevozom				
<u>Elementi obračuna</u>					
Od dana	Do dana	Način isplate	Datum isplate	Datum JOPPD-a	
01.03.2018	31.03.2018	1-na tekući m.	15.04.2018	15.04.2018	
<u>Radnici</u>					
Šifra	Ime i prezime	Mjesto	Ulica i k.br.	OIB	Iznos
					1.002,00
					1.002,00

Slika 16. Neoporezivi primici

Izvor: Interni dokumenti ugostiteljskog poduzeća „Kod Lava“ d.o.o.

Na prethodnoj slici su prikazani neoporezivi primici osobe "X2" na dan 31. ožujka 2018. godine. Prema tome, vidljivo je kako se radi o naknadi za troškove prijevoza na posao i s posla mjesnim i međugradskim javnim prijevozom. Također, elementi obračuna obuhvaćaju vremensko razdoblje od 1. ožujka do 31. ožujka 2018. godine, i to u iznosu od 1.002,00 kn.

U nastavku teksta završnog rada, na slici 17, ilustrativno je prikazano izvješće o privremenoj nesposobnosti za rad osobe „X4“.

U nastavku teksta završnog rada, na slici 18, ilustrativno je prikazan dokument bolovanja osobe „X4“.

Bolovanje i naknade 1						Datum		
						31.03.2018		
<u>Poslodavac</u>								
Naziv poslodavca		Sjedište		Grad	OIB	Žiro račun - IBAN		
KOD LAVA d.o.o.		TRG SV.PETRA 6		NEREŽIŠĆA	17105955013	HR8523900011100956683		
<u>Elementi obračuna</u>								
Stjecatelj	Od dana	Do dana	Sati	Iznos	Isplata na	Datum isplate	Način isplate	Prvi/zadnji mjesec
5201	01.03.2018	31.03.2018	176,0	2.405,92	Redovan račun	15.04.2018	1-na tekući m.	3-ostali mjeseci
<u>Radnik</u>								
Sifra	Ime i prezime	Mjesto	Ulica i k.br.	Naziv banke	OIB			
<input type="text"/>								

Slika 18. Dokument bolovanja

Izvor: Interni dokumenti ugostiteljskog poduzeća „Kod Lava“ d.o.o.

Na prethodne dvije slike su priloženi dokumenti, odnosno izvješće o privremenoj nesposobnosti za rad i dokument bolovanja, osobe „X4“ za bolovanje od 1. do 31. ožujka 2018. godine. Na prvom dokumentu, odnosno u izvješću o privremenoj nesposobnosti za rad je prikazano trajanje privremene nesposobnosti, odnosno broj dana i sati, osnovica za obračun po satu, te postotak i obračun za isplatu, a izvješće je ovjereno od strane ordinacije opće medicine. Na drugom dokumentu, odnosno na dokumentu bolovanja, prikazani su podaci o poslodavcu, elementi obračuna te opći podaci zaposlenika.

U nastavku teksta završnog rada, na slici 19, ilustrativno je prikazana rekapitulacija plaća po datumu isplate.

Rekapitulacija plaće po datumu isplate 1

Datum isplate
15.04.2018

Elementi obračuna

Broj djelatnika Broj dokumenata
4 4

Radni sati

Nazivnakađe	Sati	Bruttoplaća
GODIŠNJI ODMOR	80,0	1.563,55
REDOVAN RAD	624,0	37.770,98
704,0		39.334,53

Doprinosi

Naziv doprinosa	Doprinos iz plaće	Doprinos na plaću	Ukupno
DOPR.ZA OZLJEDE NA RADU	0,00	196,68	196,68
DOPR.ZA ZAPOSŁJAVANJE	0,00	668,69	668,69
MO I.stup	5.900,18	0,00	5.900,18
REGOS	1.966,72	0,00	1.966,72
ZDRAVSTVENO	0,00	5.900,18	5.900,18
	7.866,90	6.765,55	14.632,45

Osnovica za porez na dohodak

Prethodne isplate u mjesecu Plaća prije poreza - dohodak Osobni odbitak Porezna osnovica
0,00 31.467,63 15.151,84 16.315,79

Porez na dohodak

Razred	Osnovica	Stopa	Porez
1)	16.315,79	24,00	3.915,79

Prírez i neto plaća

Porez ukupno Iznos príreza Porez i prírez Netto plaća
3.915,79 0,00 3.915,79 27.551,84

Dodaci/obustave

Naziv dodatka/obustave	Iznos
	0,00

Iznos za isplatu

Brutto plaća Iznos za isplatu
36.990,99 27.551,84

Zaštićeni račun

Zaštićeno bolovanje HZZO Zaštićeno bolovanje do 42.d Zaštićeni dodaci Zaštićeni dio plaće Ukupan zaštićeni iznos Redovni račun
0,00 0,00 0,00 0,00 0,00 27.551,84

Slika 19. Rekapitulacija plaće po datumu isplate

Izvor: Interni dokumenti ugostiteljskog poduzeća „Kod Lava“ d.o.o.

Na prethodnoj slici je prikazana rekapitulacija plaće za ožujak 2018. godine, odnosno za dan isplate – 15. travnja 2018. Prema slici je vidljivo kako je rekapitulacija plaće izvršena za 4 radnika, i to prema 4 obračunske liste. Što se tiče radnih sati, vidljivo je kako je na godišnje odmomore u ožujku 2018. godine potrošeno 80 sati, dok je na redovan rad potrošeno 624 sata, što u konačnici čini 704 sata rada. Nadalje, što se tiče doprinosa, u ožujku su doprinosi iz plaće iznosili 7.866,90 kn, doprinosi na plaću su iznosili 6.765,55 kn, što ukupno čini 14.632,45 kn. S druge strane, vidljivo je obračun poreza na dohodak, i to u iznosu od 3.615,79 kn. U konačnici, bruto iznos za isplatu 15. travnja 2018. godine je iznosi 36.990,99 kn, dok je neto iznosio 27.551,84 kn.

U nastavku teksta završnog rada, na slici 2, ilustrativno je prikazano knjiženje plaća za mjesec ožujak 2018. godine.

2420-obv.mio i. stup 5.900,18(1)	2421- obveze regos 1.966,72(1)	4220-tc doprinosi iz plaća 1) 7.866,90
2300-obv.za neto plaće 27.551,84(1)	4200-TC neto plaća 1) 27.551,84	2423-obvz. za zdravstveno 5.900,18(1)
2424-obv.za ozljede na radu 347,16(1)	2426-obv.za zapošljavanje 668,69(1)	4230-tc doprinosi na plaće 1) 6.765,55
2410-obv.za porez i prirez 3.915,79(1)	4210- tc porez i prirez 1) 3.915,79	2302- obv. za putne troškove 1.002,00(1)
4610- tc isplata putnih tr. 1) 1.002,00	2301-obv.za place koje refundira HZZO 2.405,92(1)	150-potraživanja za naknadu bolovanja od HZZO 1)2.405,92

Slika 20. Knjiženje plaća

Izvor: Interni dokumenti ugostiteljskog poduzeća „Kod Lava“ d.o.o.

Na prethodnoj slici je prikazano knjiženje plaće promatranog poduzeća za mjesec ožujak 2018. godine. Vidljivo je kako se knjiženje odvija po pojedinim kontima, i to primjerice za

pojedine obveze, plaće, zdravstveno osiguranje, putne troškove i slično. Osnovni podaci o dugovnim i potražnim kontima za knjiženje bruto i neto iznosa su definirani putem broja.

Konto 2420 predstavlja doprinose za Mirovinsko osiguranje iz plaća (I. stup) koji iznose 5.900,18 kn , a konto 2421 prikazuje doprinose za Mirovinsko osiguranje iz plaća (II. stup) koji iznose 1.966,72 kn. Navedeni iznosi se knjiže na potražnoj strani konta i predstavljaju obveze za poslodavca koje on treba platiti. Protustavka navedenih obveza su troškovi poslodavca za doprinose iz plaća koji iznose 7.866,90 kn i oni se knjiže na dugovnoj strani 4220 konta.

Konto 2320 predstavlja obveze za neto plaću koja iznosi 27.551,84 kn i knjiži se na potražnoj strani. Kao protustavka na kontu 4200 knjiži se ukupni trošak za neto plaće u iznosu od 27.551,84 kn, te se navedeni trošak knjiži na dugovnoj strani.

Konto 2423 prikazuje Doprinos za zdravstveno osiguranje na plaće, knjiži se na potražnoj strani i iznosi 5900,18 kn. Na kontu 2424 nalaze se Doprinosi za ozlijede na radu i profesionalne bolesti koji iznose 347,16 kn i knjiže se na potražnoj strani. Konto 2426 se odnosi na Doprinos za zapošljavanje i iznosi 668,69 kn, te se također knjiži na potražnoj strani. Sve navedene stavke predstavljaju obvezu za poslodavca, a protustavka se knjiži na troškovima doprinosa na broju konta 4230. Ukupan iznos troškova doprinosa iznosi 6.765,55 kn i knjiži se na dugovnoj strani.

Obveze za porez i prirez se nalaze na potražnoj strani 2410 konta, te iznose ukupno 3.915,75 kn. Protustavka tim obavezama su troškovi za njih koje snosi poslodavac , nalaze se na dugovnoj stranu konta 4210 u iznosu od 3.915,75 kn.

Konto 2302 predstavlja obveze za putne troškove, obveza za putne troškove knjiži se na potražnoj strani u iznosu od 1.002,00 kn. Poslodavac je dužan isplatiti troškove prijevoza na posao i sa posla. Navedeni troškovi se knjiže na dugovnoj strani konta 4610 u iznosu od 1.002,00 kn.

S obzirom da je jedan od radnika imao povredu na radu, postoje i obveze za plaće koje refundira HZZO. Takve obveze knjiže se na potražnoj strani 2301 konta u iznosu od 2.405,92 kn. Kao protustavka knjiže se potraživanja za nadoknade bolovanja od HZZO-a na dugovnoj strani konta 150, u iznosu od 2.405,92 kn.

5. ZAKLJUČAK

Plaće se mogu promatrati s dva međusobno povezana aspekta, odnosno kao izvor sredstava za život zaposlenika i njihovih obitelji, te kao obveze poslodavaca. S druge strane, može se reći kako plaća obuhvaća novčani iznos koji se mjesečno isplaćuje zaposlenima kao naknada za uloženi rad u poslovnom procesu. Plaća se može definirati i kao novčani primitak, ili primitak u naravi, koji prima osoba u skladu s odrađenim poslom koji je prethodno definiran ugovorom o radu, pravilnikom o radu ili kolektivnim ugovorom, odnosno nekim drugim propisima, i to najčešće u trajanju od mjesec dana. Što se tiče područja Republike Hrvatske, može se reći kako se plaća sastoji od osnovne plaća i dodataka na osnovnu plaću.

Također, poslodavci mogu plaću uvećati i drugim dodacima, kao što različiti bonusi, dodaci iz podjele dobiti, dioničke opcije i sl. Plaće se u današnje vrijeme mogu klasificirati na razne načine, a s obzirom na krajnji način utvrđivanja, plaće se razlikuju prema plaćanju po komadu, plaćanju po vremenu i plaćanju prema doprinosu. Važno je napomenuti i nejednakost, odnosno važno je za reći kako je diskriminacija zabranjena i u određenim uvjetima zaposlenja i rada, kao i u odnosu na sva prava iz radnog odnosa, uključujući i plaću.

Temeljni dokumenti pri isplati plaće su nalozi za plaćanje, platna lista i JOPPD, a gledajući s aspekta obračuna, potrebno je naglasiti kako bi svaki obračun trebao sadržavati sve one elemente, odnosno elemente koji su određeni pravilnikom o radu, kolektivnim ugovorom ili ugovorom o radu, što u konačnici predstavlja i neko temeljno pravilo. U odnosu na teorijski, u praktičnom dijelu završnog rada predstavljeni su i analizirani pojedini dokumenti ugostiteljskog poduzeća „Kod Lava“ d.o.o., a to su 4 obračunske liste, neoporezivi primici, izvješće o privremenoj nesposobnosti za rad te dokument bolovanja, rekapitulacija plaće po datumu isplate te računovodstveni aspekti obračuna i knjiženje plaća. U radu se došlo do zaključka kako su plaće specifičan poslovni događaj koji podrazumijeva kompleksnost obračuna i knjiženja unutar pojedinog poduzeća.

LITERATURA

1. Belak, V. (2006): Profesionalno računovodstvo: prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima, Zgombić & Partneri, Zagreb.
2. Dražić Lutilsky, I. (2015): Računovodstvo poreza, Ekonomski fakultet u Zagrebu, Zagreb.
3. E – profi (2017): Korištenje osobnog odbitka u 2017. godini, [Internet], raspoloživo na: <https://www.e-profi.hr/wp-content/uploads/2017/05/Koristenje-osobnog-odbitka-u-2017.-godini-Marija-Zuber-HZ-RIF.pdf>, [04.07.2018.]
4. Enciklopedija (2008): Plaća, [Internet], raspoloživo na: <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=48550>, [28.06.2018.]
5. Enciklopedija (2018): Neto, [Internet], raspoloživo na: www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=43508, [29.06.2018.]
6. EFOS (2018): Kompenzacijski menadžment, [Internet], raspoloživo na: www.efos.unios.hr/.../wp.../sites/.../8.-Plaće-i-rad-zakonski-propisi-i-regulativa.pptx, [04.07.2018.]
7. Friganović, M. (2002): Obračun i nove evidencije plaća, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb.
8. Grupa autora (2015): Obračun plaća, nadoknada, drugog dohotka uz prikaz u JOPPD – u, RRiF – plus, Zagreb.
9. Institut za javne financije (2018): Obvezni doprinosi za socijalno osiguranje, [Internet], raspoloživo na: <https://www.ijf.hr/hr/korisne-informacije/pojmovnik-javnih-financija/15/porezi/279/doprinosi/283/>, [30.06.2018.]
10. Isplate (2018): Obračun doprinosa kod plaća, [Internet], raspoloživo na: <https://isplate.info teme.aspx?idte=10>, [04.07.2018.]
11. Jelčić, B. (2001): Javne financije, RRIF plus, Zagreb.
12. Jurković, P. (2002): Javne financije, Masmedia, Zagreb.
13. Moj bankar (2018): Neto, [Internet], raspoloživo na: <http://www.moj-bankar.hr/Kazalo/N/Neto>, [29.06.2018.]
14. Narodne novine (2016): Zakon o doprinosima, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16.
15. Narodne novine (2017): Zakon o lokalnim porezima, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 115/16, 101/17.

16. Narodne novine (2017): Zakon o minimalnoj plaći, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 39/13, 130/17.
17. Narodne novine (2017): Zakon o porezu na dohodak, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 115/16.
18. Narodne novine (2017): Zakon o radu, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 93/14, 127/17.
19. Narodne novine (2017): Zakon o suzbijanju diskriminacije, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 85/08, 112/12.
20. Opalić, D., Cipek, K. (2016): Isplata dividendi, terenskog dodatka i naknada za odvojeni život, RRIF, 5 (1), str. 56 – 61.
21. Poslovni dnevnik (2018): Što je osobni odbitak?, [Internet], raspoloživo na: <http://www.poslovni.hr/tips-and-tricks/sto-je-osobni-odbitak-139577>, [30.06.2018.]
22. Rataić, M. (2010): Kako izračunati neto plaću, Poučak: časopis za metodiku i nastavu matematike, 11 (44), str. 29 – 39.
23. Središnji državni portal (2018): Sustav mirovinskog osiguranja, [Internet], raspoloživo na: <https://gov.hr/moja-uprava/rad/mirovine/sustav-mirovinskog-osiguranja/212>, [30.06.2018.]
24. Zelenika, R. (2007): Klasifikacija znanosti u fokusu metodologije i tehnologije znanstvenoga istraživanja, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka.

POPIS SLIKA

Slika 1. Cilj završnog rada	2
Slika 2. Način određivanja plaće.....	5
Slika 3. Čimbenici određivanja visine plaće	6
Slika 4. Klasifikacija plaća	7
Slika 5. Temeljni dokumenti pri isplati plaće	9
Slika 6. Cilj zasnivanja radnog odnosa	12
Slika 7. Struktura obračuna plaće bez pojedinih obustava.....	13
Slika 8. Struktura obračuna plaće s određenim obustavama	14
Slika 9. Mirovinski stupovi.....	16
Slika 10. Obvezni doprinosi na plaću	17
Slika 11. Načini obračunavanja prireza	20
Slika 12. Obračunska lista plaće osobe „X“	22
Slika 13. Obračunska lista plaće osobe „XI“	23
Slika 14. Obračunska lista osobe „X2“	24
Slika 15. Obračunska lista osobe „X3“	25
Slika 16. Neoporezivi primici	26
Slika 17. Izvješće o privremenoj nesposobnosti za rad osobe „X4“	27
Slika 18. Dokument bolovanja	28
Slika 19. Rekapitulacija plaće po datumu isplate.....	29
Slika 20. Knjiženje plaća	30

SAŽETAK

Problem istraživanja ovog završnog rada predstavlja računovodstveni aspekt obračuna i knjiženja plaća. Cilj rada obuhvaća istraživanje računovodstvene regulative vezane za obračun i knjiženje plaća, kao i primjenu u konkretnom poduzeću u praksi, odnosno u ugostiteljskom poduzeću pod nazivom „*Kod Lava*“ d.o.o., Nerežišća. Plaća je novčani iznos koji se mjesečno isplaćuje zaposlenima kao naknada za uloženi rad u poslovnom procesu, dok ukupan iznos primitaka, odnosno bruto iznos, sadrži sve pojedine doprinose iz osnovice, te same iznose poreza i prireza porezu na dohodak te neto iznosu. Prema tome, plaćom se smatra plaća u bruto iznosu, a dužnost svakog poslodavca je da prilikom isplate plaće zaposleniku uruči i njegov obračun plaće za protekli mjesec, tj. za mjesec za koji prima plaću. Obveze prema zaposlenicima, i to kao vrsta kratkoročnih obveza, knjiže u skladu s mjesečnim obračun plaća. Na području Republike Hrvatske, plaće se isplaćuju na mjesečnoj razini, a troškovi plaća su protustavka knjiženjima obveza za plaće.

Ključne riječi: plaća, obračun, knjiženje

SUMMARY

The problem of the research of this final paper is the accounting aspect of calculation and payroll accounting. The aim of this paper is to investigate the accounting regulations regarding salaries and salaries, as well as to apply it to a concrete company in practice, or to a catering company called "Kod Lava" d.o.o., Nerežišća. The monetary amount is paid monthly to employees as compensation for invested work in the business process, while the total amount of income or gross amount includes all individual contributions from the base, which is the same as the income tax and the net amount. Accordingly, the wage is considered to be paid in gross amount, the duty of each employer to hand over salary to the employee when paying the salary and to calculate his salary for the previous month, ie for the month he receives the salary. Commitments to employees, as a type of short-term liabilities, are credited according to the monthly salary calculation. On the territory of the Republic of Croatia, wages are paid on a monthly basis, and wage costs are counter – salaries.

Keywords: payroll, billing, posting